

**KOMENTARZ ZARZĄDU GRUPY LOTOS S.A.
DO WYNIKÓW SKONSOLIDOWANYCH
ZA 4 KWARTAŁ 2013 ROKU**

GRUPA LOTOS S.A.

ISIN	Giełda Papierów Wartościowych	Thomson Reuters	Bloomberg
PLLOTOS00025	LTS	LTOS.WA	LTS PW

Spis treści

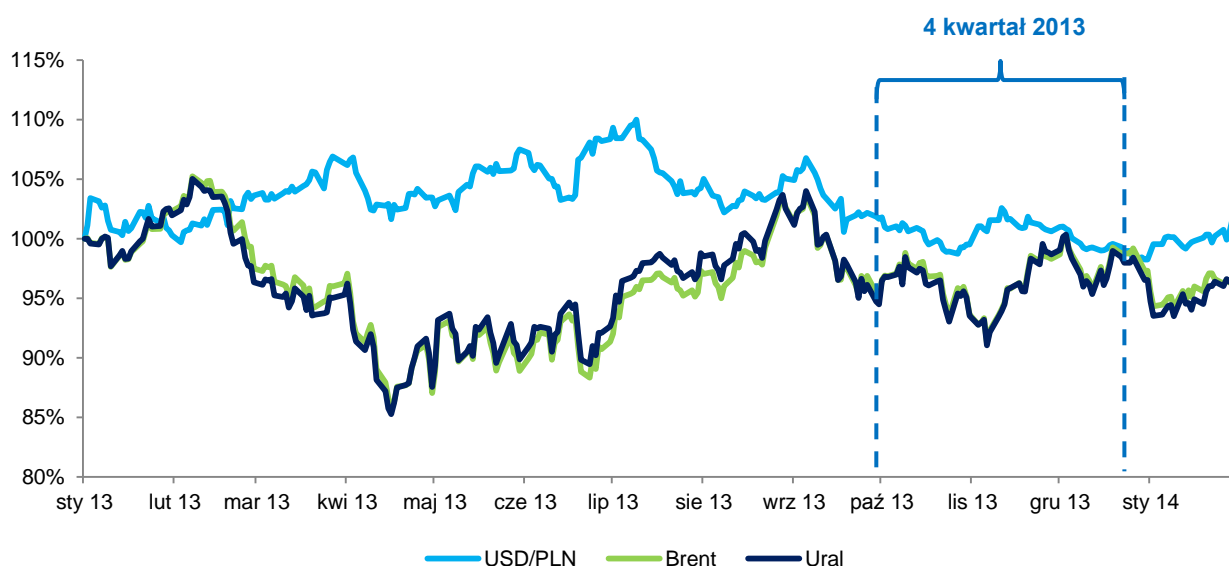
1	Otoczenie rynkowe	3
2	Segment wydobywczy	4
3	Segment produkcji i handlu	11
4	Pozostała działalność	16
5	Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	16
6	Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	19
7	Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	21

Plik excel z danymi operacyjnymi i finansowymi za 4 kwartał 2013 roku i poprzednie okresy jest publikowany jednocześnie z raportem rocznym za 2013 rok w internetowym serwisie relacji inwestorskich pod nazwą [databook](#)

1 Otoczenie rynkowe

- Wzrost dyferencjału Ural/Brent do poziomu 1,40 USD/bbl
- Modelowa marża rafineryjna Grupy LOTOS S.A. na poziomie 5,48 USD/bbl (spadek o ok. 40% r/r)
- Umocnienie złotówki względem dolara na koniec 4 kw 2013 kw/kw i r/r

Wykres notowań cen ropy Brent/Ural oraz kursu walutowego USD/PLN

Notowania cen ropy Brent, spread Brent/Ural i modelowa marża rafineryjna (USD/bbl)

	4kw 2013	3kw 2013	4kw 2012	4kw 13 / 3kw 13	4kw 13 / 4kw 12
Notowania DATED Brent FOB	109,22	110,19	110,14	-0,9%	-0,8%
Spread Brent/Ural	1,40	0,15	1,09	833,3%	28,4%
Modelowa marża rafineryjna	5,48	4,32	9,10	26,9%	-39,8%

Marża z notowań produktów (USD/bbl)*

	4kw 2013	3kw 2013	4kw 2012	4kw 13 / 3kw 13	4kw 13 / 4kw 12
Benzyna	5,22	11,19	10,00	-53,35%	-47,80%
Benzyna surowa	-3,44	-8,37	-3,17	-58,89%	8,75%
Olej napędowy (10 ppm)	19,94	18,14	24,09	9,90%	-17,24%
Lekki olej opałowy	17,45	14,93	19,21	16,86%	-9,18%
Paliwo lotnicze JET	18,35	15,84	21,14	15,89%	-13,16%
Ciężki olej opałowy	-16,92	-16,41	-16,34	-3,09%	-3,56%

*marża zawiera spread Brent/Ural

Notowania kursu walutowego (USD/PLN)

	4kw 2013	3kw 2013	4kw 2012	4kw 13 / 3kw 13	4kw 13 / 4kw 12
Kurs dolara na koniec okresu	3,01	3,12	3,10	-3,5%	-2,9%
Średniokwartalny kurs dolara	3,07	3,21	3,17	-4,4%	-3,2%

Na kształtowanie wyników Grupy Kapitałowej LOTOS w raportowanym okresie wpłynęły szczególnie:

Kursy walut:

- niższy poziom kursu USD/PLN r/r i kw/kw wpłynął na obniżenie wyniku operacyjnego,
- dodatni wpływ różnic kursowych z działalności operacyjnej (26,9 mln PLN w porównaniu do 63,7 mln PLN w 3 kwartale 2013 roku),
- deprecjacja kursu dolara na koniec okresu (-2,9% r/r) spowodowała dodatni efekt na przeszacowaniu wartości zadłużenia Grupy Kapitałowej LOTOS, w przeważającej części denominowanego w dolarze.

Surowce i produkty:

- pogorszenie marż z notowań dla kluczowych produktów tj. oleju napędowego (-17,24% r/r) i benzyny motorowej (-47,80% r/r), a także zwiększenie się ujemnej marży na ciężkim oleju opałowym (-3,56% r/r),
- wzrost dyferencjału Brent/Ural do poziomu 1,4 USD/bbl, wpływający na kształtowanie się marży osiąganey przez Grupę Kapitałową LOTOS,
- znaczne obniżenie się modelowej marży rafineryjnej Grupy LOTOS S.A. r/r (5,48 USD/bbl według zaktualizowanej w 3 kw. 2013 roku metodologii, tj. -39,8%).

2 Segment wydobywczy

- **Wzrost zasobów w kategorii 2P na Morzu Bałtyckim i na Norweskim Szelfie Kontynentalnym na skutek akwizycji pakietu Heimdal i przeszacowania istniejących zasobów**
- **Porozumienie o współpracy w finansowaniu zagospodarowania złoża B8 zawarte z Polskimi Inwestycjami Rozwojowymi**
- **Akwizycja pakietu aktywów poszukiwawczo – wydobywczych Heimdal na Norweskim Szelfie Kontynentalnym**

Wzrost zasobów ropy i gazu Grupy Kapitałowej LOTOS

Spółka LOTOS Petrobaltic (zależna od Grupy LOTOS S.A. w 99,98%) dokonała przeszacowania posiadanych zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego wykazywanych na koniec 2013 roku, zgodnie z międzynarodową klasyfikacją SPE 2007. Przeszacowanie zostało zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska w dokumencie „Dodatek nr 1 do dokumentacji geologicznej złoża ropy naftowej B3 zwiększający wartość rezerw 2P* spółki LOTOS Petrobaltic S.A.”.

Drugim ważnym elementem znacząco zwiększającym zasoby Grupy Kapitałowej LOTOS było nabycie aktywów przez LOTOS EPN, w efekcie którego wzrósł wolumen rezerw 2P LOTOS EPN. Reklasyfikacja uwzględniła udziały spółek Grupy Kapitałowej Petrobaltic w koncesjach na poszukiwanie i/lub rozpoznanie i wydobywanie węglowodorów.

Zasoby 2P* ropy naftowej i gazu ziemnego w przeliczeniu na mln boe** (ang. m barrels of oil equivalent)

Stan na dzień	Kraj	Ropa naftowa	Gaz ziemny	Ropa i gaz razem
31.12.2013	Polska	39,28	2,30	41,58
	Norwegia	15,30	4,53	19,83
	Litwa	7,50	0,00	7,50
31.12.2012	Polska	32,16	3,04	35,20
	Norwegia	12,95	0,00	12,95
	Litwa	8,43	0,00	8,43

* 2P – zasoby pewne i prawdopodobne (wg. klasyfikacji międzynarodowej SPE 2007)

**boe – baryłka ekwiwalentu ropy

Posiadane przez Grupę Kapitałową LOTOS zasoby wydobywalne, tj. 2P ropy naftowej wzrosły do 8,08 mln ton (więcej o około 16 %), a zasoby 2P gazu ziemnego wzrosły do 1,09 mld m3 (więcej o około 125%) w stosunku do wielkości publikowanych na dzień 31 grudnia 2012 roku w Sprawozdaniu Zarządu z Działalności Grupy Kapitałowej LOTOS.

Zasoby, produkcja i sprzedaż ropy naftowej

Zasoby na dzień (mbbl) *	31.12.2013	30.09.2013	31.12.2012		
Norwegia	15,30	13,33	12,95		
Polska	39,30	31,53	32,16		
Litwa **	7,50	7,65	8,43		
Razem	62,10	52,51	53,54		
Produkcja (bbl/d)	4kw 2013	3kw 2013	4kw 2012	4kw 13 /3kw 13	4kw 13 /4kw 12
Norwegia	1 727				
Polska	3 368	2 943	3 147	14,5%	7,0%
Litwa **	1 550	1 545	1 519	0,3%	2,0%
Razem	6 646	4 488	4 667	48,1%	42,4%
Sprzedaż produktów własnych (bbl)	4kw 2013	3kw 2013	4kw 2012	4kw 13 /3kw 13	4kw 13 /4kw 12
Polska	349 601	220 386	196 396	58,6%	78,0%
Litwa **	164 608	119 233	152 101	38,1%	8,2%
Razem	514 209	339 619	348 497	51,4%	47,6%

*2P - zasoby pewne oraz prawdopodobne

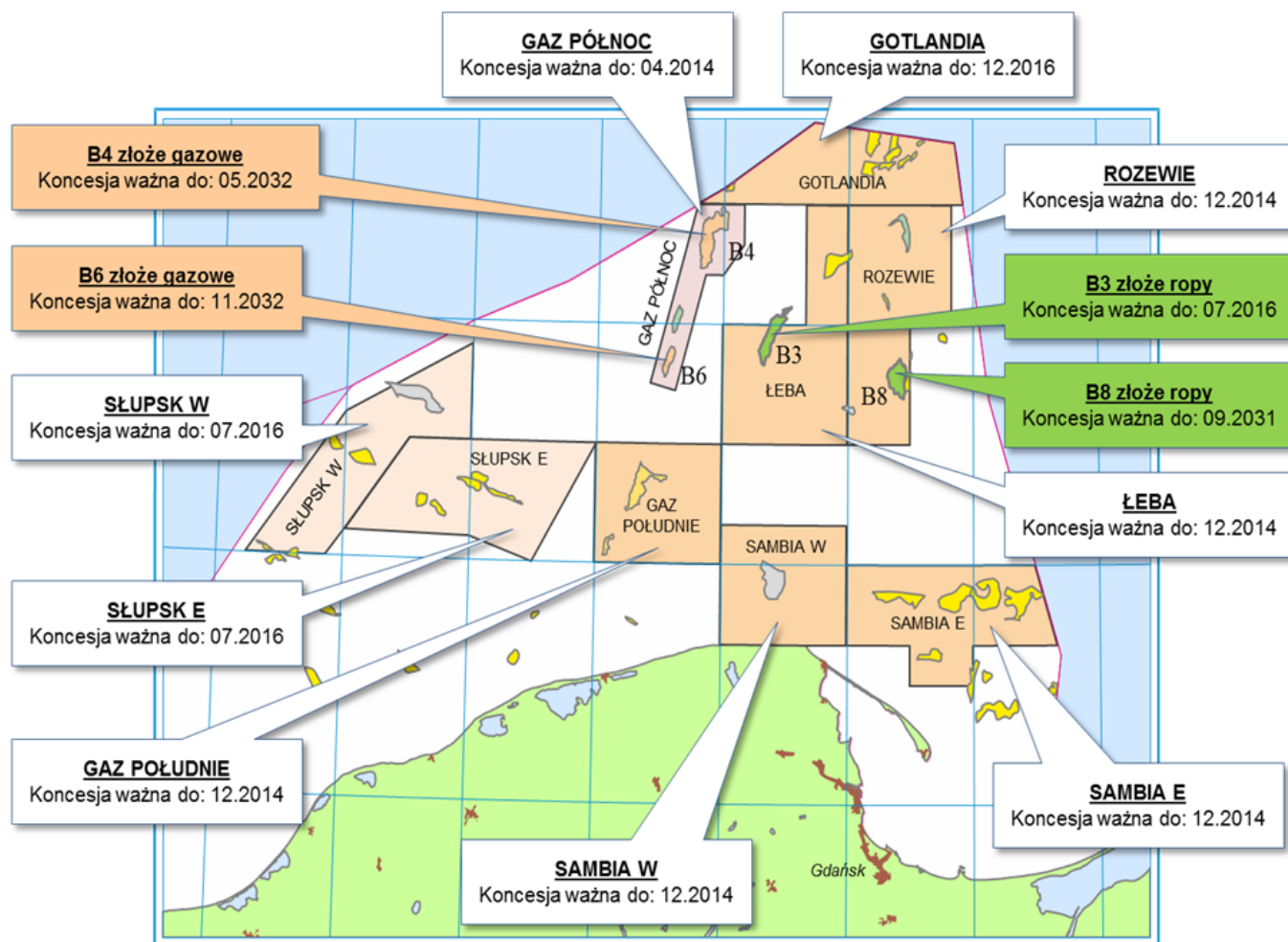
** wg udziałów w Grupy Kapitałowej AB LOTOS Geonafra

Zasoby, produkcja i sprzedaż gazu ziemnego

Zasoby na dzień (mld m ³)*	31.12.2013	30.09.2013	31.12.2012		
Polska	0,365	0,472	0,484		
Norwegia	0,722				
Produkcja (mln m ³)	4kw 2013	3kw 2013	4kw 2012	4kw 13 / 3kw 13	4kw 13 / 4kw 12
Polska	4,4	3,9	4,1	12,8%	7,3%
Norwegia	0,8				
Sprzedaż (mln m ³)	4kw 2013	3kw 2013	4kw 2012	4kw 13 / 3kw 13	4kw 13 / 4kw 12
Polska	2,9	2,9	2,6	0,0%	11,5%

* 2P - zasoby pewne oraz prawdopodobne

LOTOS Petrobaltic S.A. (LPB)

7 października 2013 roku LOTOS Petrobaltic S.A. i Polskie Inwestycje Rozwojowe S.A. (PIR) podpisały **list intencyjny dotyczący współpracy przy finansowaniu zagospodarowania złoża ropy naftowej B8 na Morzu Bałtyckim** (szerzej: [raport bieżący nr 21/2013](#))

Porozumienie ma na celu wypracowanie struktury i warunków finansowania projektu. Powołana zostanie spółka celowa (tzw. Special Purpose Vehicle, tj. SPV), do której LOTOS Petrobaltic wniesie koncesję i majątek związany ze złożem B8, tj. platformę Petrobaltic, otwory produkcyjne i zatłaczające oraz boję ekspedycyjną.

Projekt obejmuje dokończenie prac wiertniczych na złożu, instalację infrastruktury podwodnej dla celów eksploatacji oraz przebudowę platformy wiertniczej Petrobaltic na platformę wydobywczą. Produkcja ze złoża B8 rozpocznie się pod koniec 2015 roku i jest przewidywana na średniorocznym poziomie ok. 220 tys. ton ropy naftowej rocznie do 2031 roku.

Całkowite nakłady na projekt związany ze złożem B8, z uwzględnieniem wartości aktywów wnoszonych przez LOTOS Petrobaltic do SPV, wyniosą ok. 1.600 mln PLN, z czego wartość rynkowa wkładu LOTOS Petrobaltic wynosić będzie około 700 mln PLN, a łączne finansowanie przez podmioty zewnętrzne, zarówno banki jak i PIR, wyniesie około 900 mln PLN.

Strony zakładają w Porozumieniu, że zaangażowanie finansowe PIR w finansowanie projektu nie przekroczy kwoty 563 mln PLN.

W 4 kwartale 2013 roku LPB kontynuowała wydobywanie ropy naftowej ze złoża B3. W połowie listopada uruchomiono pełną produkcję z wyremontowanej **platformy bezzałogowej PG-1**. Na przełomie listopada i grudnia 2013 roku wykonano rekonstrukcję odwiertów zatłaczających za pomocą platformy Petrobaltic. Zatłaczanie do tych odwiertów rozpoczęło 22 grudnia 2013 roku.

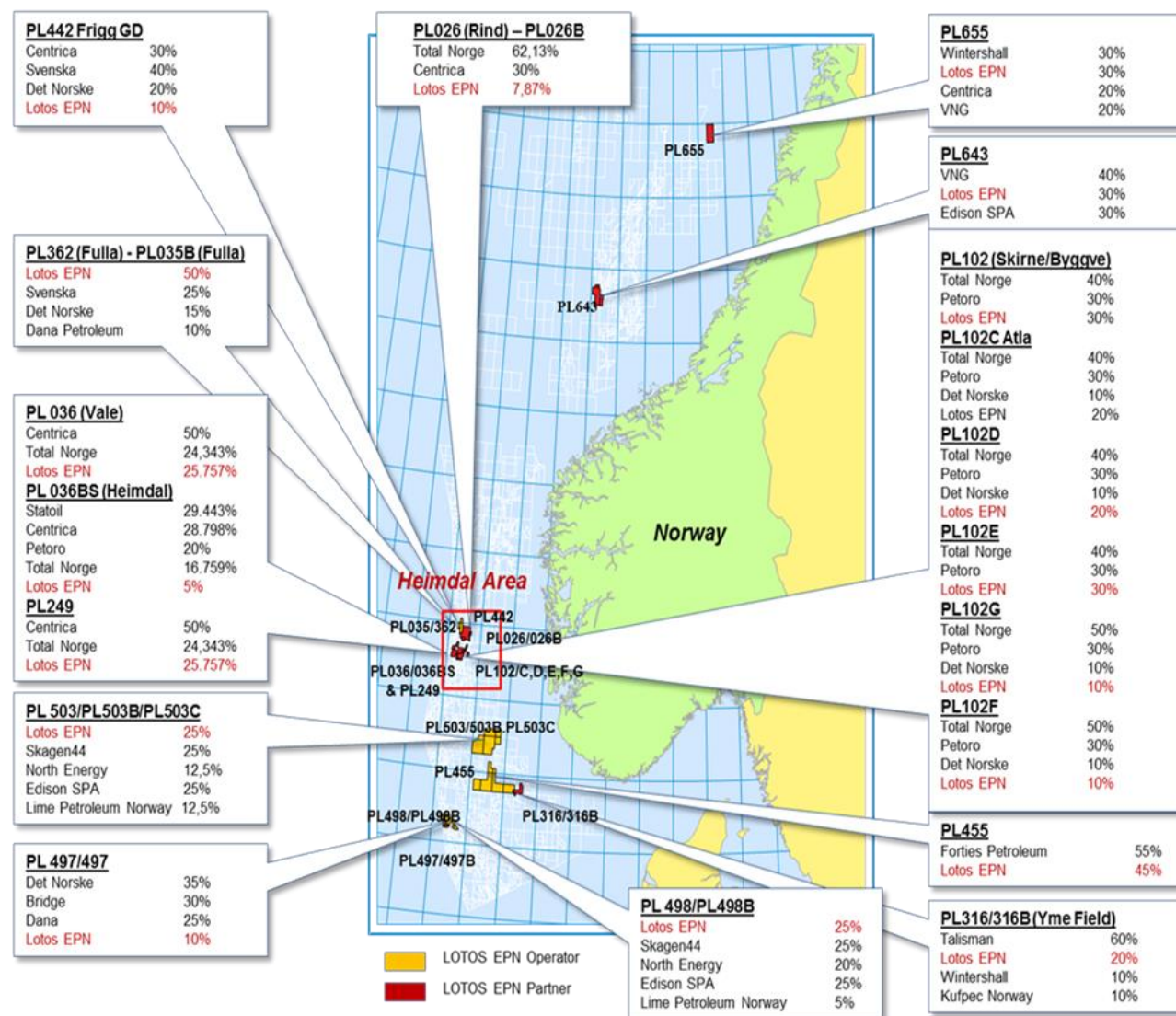
LOTOS Petrobaltic uzyskała przedłużenie **2 koncesji na poszukiwanie i rozpoznawanie węglowodorów tj. Rozewie i Sambia E** do 13 grudnia 2015 roku.

W październiku 2013 roku zrealizowano **badania sejsmiczne złóż gazowych B4 i B6 na koncesji Gaz Północ** należącej do Baltic Gas (spółki powołanej przez LOTOS Petrobaltic i CalEnergy Resources Poland) celem dokładniejszego rozpoznania budowy geologicznej pod wykonanie otworów eksploatacyjnych. Baltic Gas uzyskała zgodę Ministra Środowiska na zmianę zakresu prac i wykonanie 290 km² badań sejsmicznych 3D na koncesji Gaz Północ oraz wydłużenie czasu obowiązywania koncesji do 14 kwietnia 2014 roku.

Na obszarze koncesji poszukiwawczo-rozpoznawczej Gaz Południe, gdzie znajdują się akumulacje gazu ziemnego B21 i B16, potwierdzone otworami poszukiwawczymi, wykonano 200 km² badań sejsmicznych 3D, co umożliwi udokumentowanie zasobów i zaplanowanie kolejnych otworów.

W listopadzie i grudniu 2013 roku wykonano 233 km² badań sejsmicznych 3D na koncesjach Łeba i Rozewie, a także 152 km² badań sejsmicznych 3D i 400 km² badań sejsmicznych 2D na koncesjach Sambia E i Sambia W.

20 grudnia 2013 roku spółka SPV Baltic Sp. z o.o., spółka zależna Technical Ship Management Sp. z o.o., spółka z Grupy Kapitałowej MILIANA, zawarła ze spółką Transocean Offshore Gulf of Guinea Ltd. umowę nabycia platformy wiertniczej GSF Monitor.

18 października 2013 roku LOTOS EPN, zawarła z Centrica Norge, podmiotem zależnym brytyjskiej spółki Centrica Plc., umowę na **zakup pakietu aktywów Heimdal** na Norweskim Szelfie Kontynentalnym. Pakiet aktywów Heimdal to udziały w 14 koncesjach obejmujących: centrum przetwarzania i transportu gazu Heimdal (udział 5%); złożach produkcyjnych Atla (udział 20%), SkirneByggve (udział 30%), Vale (udział 25,8%); złożach do zagospodarowania Frigg GD (udział 10%), Rind (udział 7,9%), Fulla (udział 50%, operator LOTOS EPN); prospektach poszukiwawczych, w tym wyodrębnionym obszarze prospektu Trell (szerzej: [raport bieżący nr 26/2013](#) z dnia 7 października 2013 roku).

18 grudnia 2013 roku Spółka otrzymała zgodę organów administracyjnych w Norwegii na transakcję zakupu aktywów Heimdal i tego dnia spełniły się wszystkie warunki zawieszające wyżej wymienionej umowy. Zamknięcie transakcji nastąpiło 30 grudnia 2013 roku.

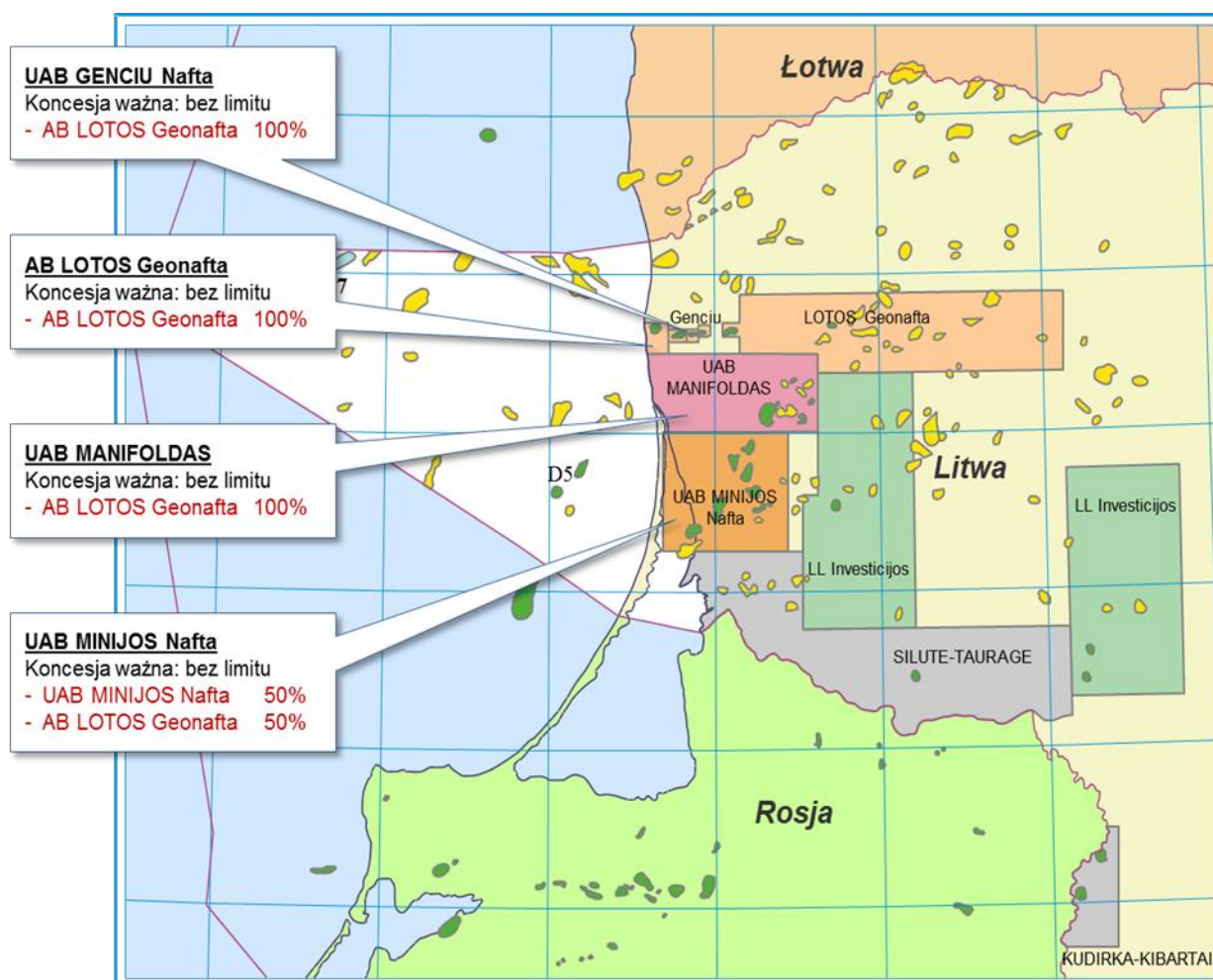
W ramach ww. akwizycji 11 grudnia 2013 roku LOTOS EPN podpisała z Bankiem PKO BP S.A. umowę kredytu inwestycyjnego na kwotę 110 mln USD na zakup aktywów Heimdal. Całkowita kwota wykorzystania kredytu to 105,07 mln USD, a ostateczny termin spłaty przypada na 31 grudnia 2016 roku. Ponadto w ramach tej akwizycji LOTOS EPN dostarczyła sprzedającemu Centrica Resources (Norge) AS oraz Centrica Norway Limited gwarancję bankową w formie akredytywy „stand-by” na zabezpieczenie zobowiązań LOTOS EPN wynikających z obowiązku likwidacji działalności na

wyeksportowanych nabytych kopalniach morskich ropy i gazu. Umowa udzielenia gwarancji bankowej z PKO BP S.A. została podpisana 11 grudnia 2013 roku i opiewa na kwotę 25 mln USD.

LOTOS EPN posiada 20% udziałów w **koncesji PL316/316B - YME**, na której - w ramach konsorcjum - rolę operatora pełni kanadyjska spółka Talisman Energy. W ramach realizowanych działań kontynuowano prace zmierzające do usunięcia ze złoża wadliwie wykonanej platformy produkcyjnej.

W grudniu 2013 roku rozpoczęto wiercenie otworu 25/5-9 (Trell) na koncesji PL102F. Operatorem koncesji jest Total E&P Norge AS.

Grupa Kapitałowa AB LOTOS Geonafta

W 4 kwartale 2013 roku litewskie spółki AB LOTOS Geonafta i UAB Genciu Nafta prowadziły wydobycie ropy naftowej ze złóż lądowych Girkaliai, Kretinga, Nausodis i Genciu. UAB Manifoldas produkowała ropę naftową na złożach Aukoras, Liziai i Veziaciai. LOTOS Geonafta uruchomiła wydobycie ropy z otworu produkcyjnego Liziai-3 i rozpoczęła prace przygotowawcze do wiercenia otworu poszukiwawczego Żwaginiai-1. Spółka zakończyła interpretację danych sejsmicznych 3D z obszaru Ablinga (rejon bloku East Klaipeda).

Wyniki operacyjne segmentu wydobywczego (mln PLN)

	4kw 2013	3kw 2013	4kw 2012	4kw 13 /3kw 13	4kw 13 /4kw 12
Przychody ze sprzedaży	172,9	118,3	132,8	46,2%	30,2%
Wynik operacyjny	-46,7	9,3	-20,3	-	-
Amortyzacja	43,1	34,6	44,4	24,6%	-2,9%
EBITDA	-3,6	43,9	24,1	-	-
Znormalizowany wynik operacyjny*	22,1	9,3	26,0	137,6%	-14,6%

* wynik oczyszczony z efektów zdarzeń jednorazowych

Przychody ze sprzedaży segmentu wydobywczego w 4kw 2013 roku są wyższe r/r i kw/kw głównie na skutek wyższego wolumenu sprzedanej ropy, zarówno ropy Rozewie jak i litewskiej, mimo niższej ceny ropy (niższe notowania ropy i niższy kurs dolara).

Wynik operacyjny segmentu wydobywczego w 4kw 2013 roku zawiera odpisy aktualizujące w łącznej kwocie 68,8 mln PLN, w tym: na nakłady poniesione na strukturę i odwiert B28 w wysokości 26,8 mln PLN (w związku z brakiem przemysłowego przepływu węglowodorów), aktualizację szacunku kosztów usunięcia platformy MOPU ze złoża YME w wysokości 15,3 mln PLN oraz odpisy aktualizujące aktywa na Litwie związane ze złożami spółek Grupy Kapitałowej AB LOTOS Geonafta w wysokości 26,4 mln PLN.

Wynik operacyjny segmentu wydobywczego w 4kw 2012 roku uwzględniał między innymi odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości koncesji poszukiwawczych na złożach norweskich na poziomie 74,5 mln PLN, odpis aktualizujący wartość aktywów w AB Geonafta z tytułu utraty wartości licencji w wysokości 14,5 mln PLN oraz zawierał efekt rozliczenia stopniowego przejęcia kontroli nad UAB Manifolds w kwocie 61,7 mln PLN.

Wyższa amortyzacja segmentu (vs. 3kw 2013 roku) wynika między innymi z rozliczenia nakładów na zmianę statusu platformy Baltic Beta, uruchomienia platformy PG-1 oraz doszacowania wartości licencji w związku z ostatecznym rozliczeniem nabycia UAB Manifolds.

3 Segment produkcji i handlu

Struktura przerobu ropy naftowej (tys. ton)

Przerób ropy w rafinerii w Gdańsku	4kw 2013	3kw 2013	4kw 2012	4kw 13 /3kw 13	4kw 13 /4kw 12
	2 465,8	2 398,2	2 535,3	2,8%	-2,7%
w tym:					
ropa Ural	2 399,2	2 024,1	2 324,6	18,5%	3,2%
ropa Rozewie	33,0	44,2	24,3	-25,3%	35,8%
ropa litewska	17,1	15,3	0,0	11,8%	-
pozostałe gatunki ropy	16,5	314,6	186,4	-94,8%	-91,1%

W 4 kwartale 2013 roku rafineria pracowała stabilnie. Obciążenie instalacji dostosowywane było do bieżącej sytuacji rynkowej, co dało w efekcie przerób ropy na poziomie 2.466 tys. t (+2,8% kw/kw). Wykorzystanie nominalnych zdolności przerobowych rafinerii w Gdańsku kształtowało się na poziomie 93,1% (+2,5 p.p. kw/kw).

Struktura produkcji Grupy LOTOS S.A. (tys. ton)

Produkcja razem	4kw 2013	3kw 2013	4kw 2012	4kw 13 /3kw 13	4kw 13 /4kw 12
	2 707,3	2 627,9	2 692,6	3,0%	0,5%
Benzyny	388,3	376,5	388,8	3,1%	-0,1%
Benzyna surowa	80,5	67,2	104,6	19,8%	-23,0%
Oleje napędowe	1 216,3	1 242,9	1 148,3	-2,1%	5,9%
Lekkie oleje opałowe	82,3	54,3	115,2	51,6%	-28,6%
Paliwo lotnicze JET	117,5	126,5	130,6	-7,1%	-10,0%
Ciężkie oleje opałowe	334,3	197,9	306,0	68,9%	9,2%
Komponenty asfaltowe	166,9	256,4	186,6	-34,9%	-10,6%
Pozostałe	321,2	306,2	312,5	4,9%	2,8%

*m.in. gazy opałowe i techniczne, siarka, oleje bazowe, frakcja Hydrowax, frakcja ksylenowa, LPG, paliwo bunkrowe

Struktura sprzedaży segmentu produkcji i handlu (tys. ton)

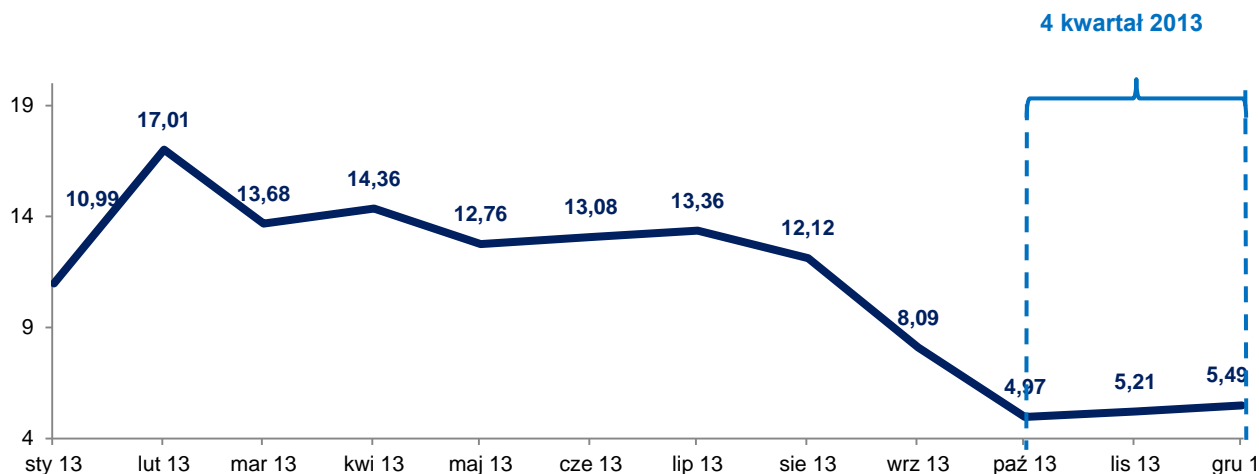
Sprzedaż produktów, towarów i materiałów rafineryjnych	4kw 2013	3kw 2013	4kw 2012	4kw 13 /3kw 13	4kw 13 /4kw 12
	2 553,0	2 488,0	2 614,6	2,6%	-2,4%
Benzyny	423,1	428,4	417,7	-1,2%	1,3%
Benzyna surowa	80,5	67,2	104,6	19,8%	-23,0%
Oleje napędowe	1 139,9	1 153,2	1 151,0	-1,2%	-1,0%
Lekkie oleje opałowe	86,6	52,3	108,3	65,6%	-20,0%
Paliwo lotnicze JET	108,5	123,6	137,4	-12,2%	-21,0%
Ciężkie oleje opałowe	330,2	201,6	299,3	63,8%	10,3%
Asfalty	199,1	260,2	193,0	-23,5%	3,2%
Pozostałe ropopochodne	185,1	201,5	203,3	-8,1%	-9,0%

Rynek produktów naftowych po 4 kwartałach 2013 roku

Z uwagi na rozwój szarej strefy w obrocie paliwami oraz spowolnienie gospodarcze, w ciągu całego 2013 roku rejestrowany popyt na paliwa spadł o 5,3%. Udział Grupy Kapitałowej LOTOS w krajowym rynku paliw w 2013 roku wyniósł 33,3% wg. danych POPiHN.

Poniżej omówione zostały trzy produkty, które mają największy wpływ na kształtowanie się marży Grupy Kapitałowej LOTOS: benzyna, olej napędowy i ciężki olej opałowy.

Benzyna motorowa – średniomiesięczna marża z notowań w USD/bbl (styczeń – grudzień 2013)

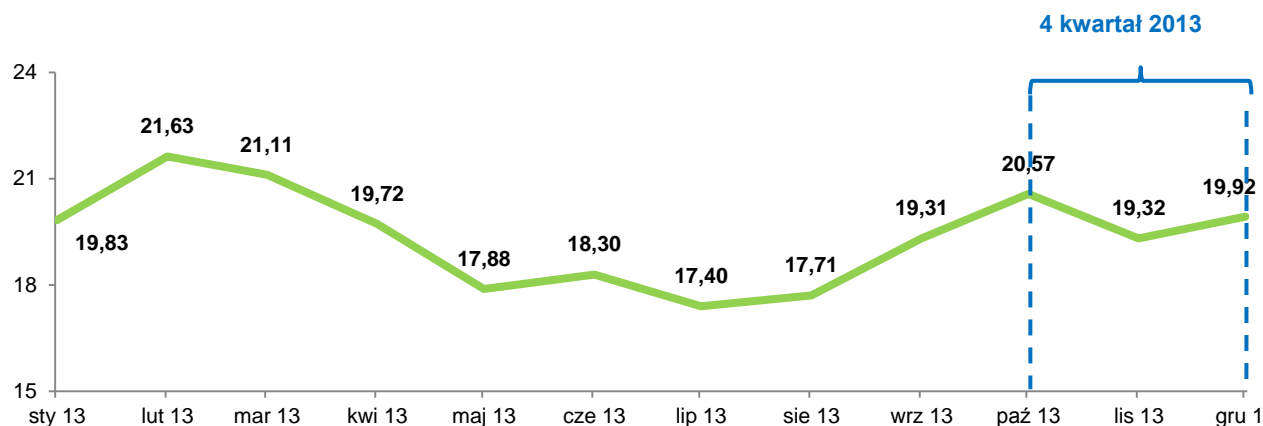
Źródło: Thomson Reuters

W 4 kw 2013 roku sprzedaż **benzyny motorowej** odbywała się w warunkach najniższej w 2013 roku marży z notowań na światowych rynkach, która kształtowała się na poziomie 5,22 USD/bbl (-47,8%, tj. o 5,97 USD/bbl r/r).

Wolumen sprzedaży przez Grupę Kapitałową LOTOS benzyn motorowych utrzymywał się na zbliżonym poziomie kw/kw i r/r. Konsumpcja krajowa benzyn w 2013 roku spadła w stosunku do 2012 roku o 2,2%. Pomimo niższych cen produktu nie zanotowano wzrostu popytu na niego, głównie ze względu na gorszą sytuację makroekonomiczną w kraju, w szczególności wyższe bezrobocie.

Grupa Kapitałowa LOTOS osiągnęła na koniec roku udział w krajowym rynku benzyn na poziomie 26,5%. Do poziomu 5,6% wzrósł udział Grupy w rynku detalicznym tego paliwa, który na koniec 2012 roku wynosił 4,9%. Pomimo wiosennego remontu w gdańskiej rafinerii o 1% wzrosła produkcja krajowa benzyn. Grupa Kapitałowa eksportowała nadwyżkę benzyn, której odbiorcami były głównie Wielka Brytania, Ukraina, Holandia i Szwecja.

Olej napędowy – średniomiesięczna marża z notowań w USD/bbl (styczeń – grudzień 2013)

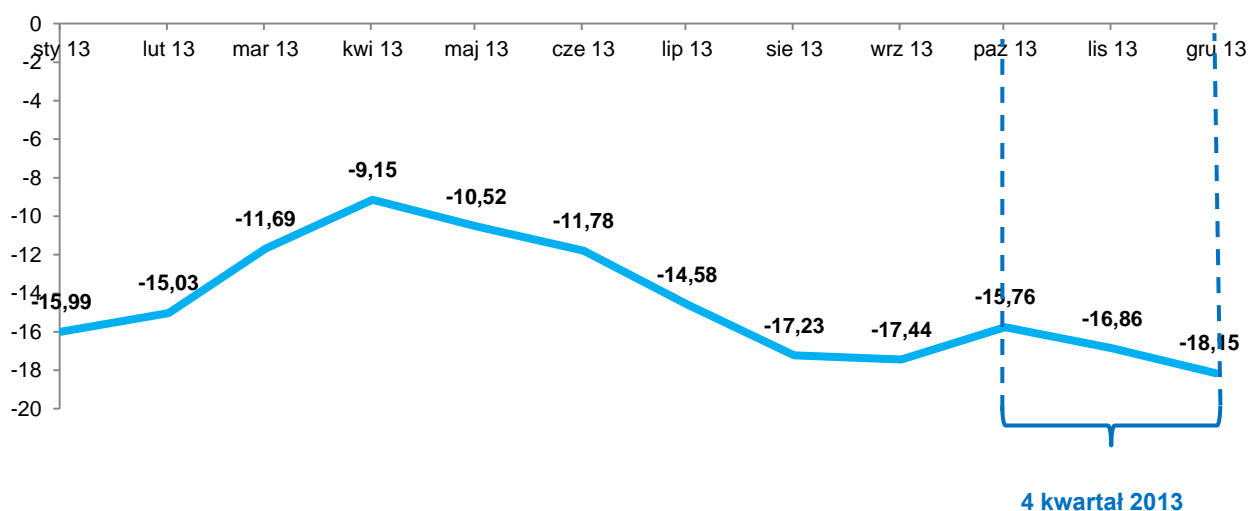
Źródło: Thomson Reuters

Średnia z notowań marży dla **oleju napędowego** na światowych rynkach w 4 kw 2013 roku utrzymała się w trendzie z 3 kw. i obniżyła się r/r do poziomu 19,94 USD/bbl (-17,2%, tj. o 4,15 USD/bbl). Wolumen sprzedaży oleju napędowego utrzymywał się na poziomie z 3 kw i 4 kw 2012 roku.

W ciągu 12 miesięcy 2013 roku rejestrowana konsumpcja krajowa oleju napędowego spadała o 6,0%. Wśród przyczyn mniejszego zużycia tego paliwa wskazuje się głównie intensyfikację szarej strefy oraz spowolnienie gospodarcze. Grupa Kapitałowa LOTOS osiągnęła udział 35,7% w rynku sprzedaży olejów napędowych, niemal identyczny jak przed rokiem. Jednocześnie Grupa odnotowała wzrost udziału w krajowym rynku detalicznym tego paliwa, z 9,5% do 10,0%.

Podobnie jak w przypadku benzyn o 1% wzrosła produkcja krajowa diesla, a w obliczu dalszego spadku krajowej konsumpcji wzrósł eksport oleju napędowego. W porównaniu do 2012 roku wysłano z kraju o 71% produktu więcej, a dominującymi kierunkami eksportowymi były: Holandia, Wielka Brytania i Francja.

Ciężki olej opałowy – średniomiesięczna marża z notowań w USD/bbl (styczeń – grudzień 2013)

Źródło: Thomson Reuters

W 4 kw 2013 roku średnia z notowań marży **ciężkiego oleju opałowego** na światowych rynkach utrzymywała się na niskim ujemnym poziomie i wynosiła -16,92 USD/bbl (-3,6% r/r, tj. o 0,6 USD/bbl mniej). Grupa Kapitałowa LOTOS zwiększyła

wolumen sprzedaży tego produktu o 10,3% r/r, co nie pozostało bez wpływu na wynik na sprzedaży w raportowanym okresie.

Produkcja krajowa ciężkiego oleju opałowego wzrosła w 2013 roku w porównaniu z 2012 o 1,3%. Jednocześnie więcej produktu niż w poprzednim roku eksportowano. Konsumpcja krajowa spadła o 9,8%, podczas gdy dystrybucja tego produktu za granicę była wyższa o 8,1%. W 2013 roku udział eksportu w strukturze sprzedaży wzrósł i wyniósł prawie 80%.

Wyniki operacyjne segmentu produkcji i handlu (mln PLN)

	4kw 2013	3kw 2013	4kw 2012	4kw 13 /3kw 13	4kw 13 /4kw 12
Przychody ze sprzedaży	7 504,8	7 794,8	8 272,9	-3,7%	-9,3%
Wynik operacyjny	-8,7	297,8	172,0	-	-
Amortyzacja	124,4	120,1	125,6	3,6%	-1,0%
EBITDA	115,7	417,9	297,6	-72,3%	-61,1%

Niższe o 9,3% przychody ze sprzedaży segmentu produkcji i handlu w 4kw 2013 roku (vs. 4kw 2012 roku) wynikają głównie z niższej średniej ceny sprzedaży netto oraz mniejszego (-2,4%) wolumenu skonsolidowanej sprzedaży segmentu. Na skutek niższych notowań produktów naftowych na rynkach światowych oraz niższego średniokwartalnego kursu USD średnia cena sprzedaży netto w segmencie produkcji i handlu w 4kw 2013 roku wyniosła 2.940 PLN/t, tj. o 7,1% mniej niż w porównywalnym kwartale 2012 roku. Spadek o 3,7% przychodów ze sprzedaży w porównaniu do kwartału poprzedniego spowodowany był głównie niższą (-6,2%) średnią ceną sprzedaży.

Na spadek wyniku operacyjnego segmentu produkcji i handlu w 4kw 2013 roku najistotniejszy wpływ miały niższe marże z notowań dla paliw i ciężkiego oleju opałowego, niższy wolumen sprzedanych własnych produktów, niższy kurs dolara oraz odpis z tytułu utraty wartości aktywów dotyczących stacji paliw w kwocie 11,9 mln PLN.

Wpływ wyceny zapasów na wynik operacyjny segmentu produkcji i handlu (mln PLN)

	4kw 2013	3kw 2013	4kw 2012
Wynik operacyjny	-8,7	297,8	172,0
Efekt LIFO*	79,7	55,3	60,8
Wynik operacyjny wg LIFO	71,0	353,1	232,8

**Grupa Kapitałowa LOTOS, zgodnie z przyjętymi zasadami wyceny zapasów, stosuje do wyceny rozchodu zapasów metodę średniej ważonej ceny nabycia. Stosowanie takiej metody wyceny zapasów powoduje opóźnienie przenoszenia efektów zmiany cen ropy w stosunku do cen wyrobów gotowych. W związku z powyższym, wzrostowa tendencja cen ropy wpływa pozytywnie, a tendencja spadkowa wpływa negatywnie na osiągnięte wyniki finansowe. Wyniki operacyjne uwzględniające powyższą metodę wyceny zapasów zaprezentowano w tabeli.*

W związku ze stosowaną w Grupie Kapitałowej LOTOS wyceną zapasów metodą średniej ważonej, zmiennym trendem notowań ropy i zmiennym trendem kursu walutowego w 4kw 2013 roku wynik operacyjny segmentu produkcji i handlu zmniejszył się o 79,7 mln PLN (efekt LIFO). Na poziom efektu LIFO w 3kw 2013 roku (55,3 mln PLN) znaczący wpływ miał spadek zapasów ropy związany między innymi z przeprowadzonym w 1 półroczu 2013 roku postojem remontowym (102,8 mln PLN jest efektem spadku zapasów ropy i użytych do wyliczenia efektu LIFO niższych cen ropy zakupionej w latach 2007 i 2008 na poziomie 50-90 USD/bbl w porównaniu z bieżącymi cenami zakupu ropy po około 110 USD/bbl). W okresie 4kw 2012 roku stosowana wycena zapasów spowodowała spadek wyniku o 60,8 mln PLN. W przypadku zastosowania metody LIFO dla wyceny zapasów wynik operacyjny segmentu produkcji i handlu wyniósłby 71,0 mln PLN w 4kw 2013 roku, 353,1 mln PLN w 3kw 2013 roku i 232,8 mln PLN w 4kw 2012 roku.

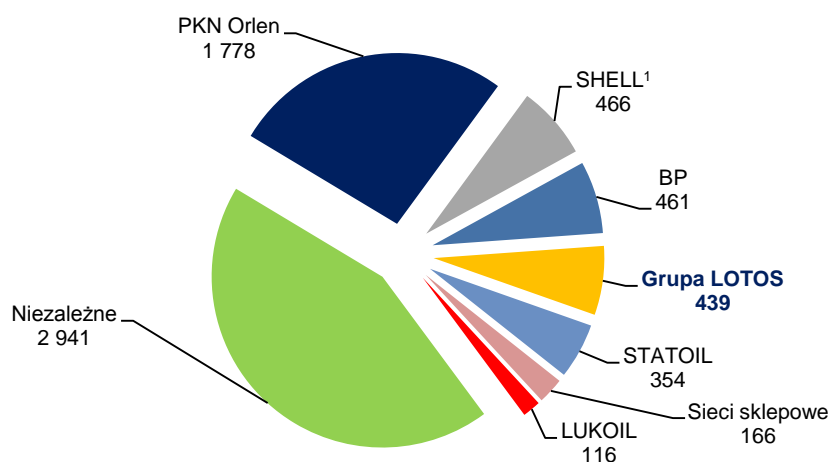
Sieć stacji paliw LOTOS

Liczba stacji paliw w sieci LOTOS na koniec okresu

	31.12.2013	30.09.2013	31.12.2012	4kw 13 /3kw 13	4kw 13 /4kw 12
Liczba stacji paliw razem	439	416	405	5,5%	8,4%
Stacje własne CODO	256	238	223	7,6%	14,8%
w tym: LOTOS OPTIMA	100	88	71	13,6%	40,8%
Stacje partnerskie DOFO	166	157	154	5,7%	7,8%
w tym: LOTOS OPTIMA	51	39	30	30,8%	70,0%
podpisane umowy fransyzowe	170	163	155	4,3%	9,7%
Stacje patronackie DODO	17	21	28	-19,0%	-39,3%

Dynamiczny rozwój sieci stacji paliw LOTOS, która w 2013 roku była drugą najszybciej rozwijającą się siecią stacji w Polsce, przyczynił się do umocnienia pozycji Grupy Kapitałowej LOTOS na rynku detalicznym i zwiększenia udziału do 8,5% na koniec 2013 roku (w stosunku do 8% osiągniętych w 2012 roku). Obecne tempo wzrostu sprzedaży detalicznej umożliwi w 2015 roku realizację celu strategicznego, jakim jest osiągnięcie 10% udziału w rynku detalicznym paliw.

Polski rynek detaliczny na dzień 31 grudnia 2013 roku

Źródło: POPiHN.

(1) W tym 88 stacji przejętych od Neste Oil w 2013 roku

Wyniki operacyjne obszaru detalicznego (tys. ton / mln PLN)

	4kw 2013	3kw 2013	4kw 2012	4kw 13 /3kw 13	4kw 13 /4kw 12
Wolumen sprzedaży (tys. ton)	262,2	277,6	248,1	-5,5%	5,7%
Przychody ze sprzedaży	1 480,3	1 602,6	1 453,0	-7,6%	1,9%
Wynik operacyjny	-7,3	5,5	-2,2	-	-
Amortyzacja	14,6	15,1	13,5	-3,3%	8,1%
EBITDA	7,3	20,6	11,3	-64,6%	-35,4%

W 4kw 2013 roku obszar detaliczny wykazał stratę operacyjną w wysokości -7,3 mln PLN związaną przede wszystkim z odpisem w grudniu 2013 roku z tytułu utraty wartości stacji paliw w wysokości 11,9 mln PLN. Strata operacyjna w okresie porównywalnym, tj. w 4kw 2012 roku była efektem niskiego wolumenu sprzedaży oraz niskiej realizowanej marży na stacjach paliw.

4 Pozostała działalność

Wyniki operacyjne pozostałej działalności* (mln PLN)

	4kw 2013	3kw 2013	4kw 2012	4kw 13 /3kw 13	4kw 13 /4kw 12
Przychody ze sprzedaży	7,8	5,4	7,2	44,4%	8,3%
Wynik operacyjny**	11,7	1,2	0,8	875,0%	1362,5%
Amortyzacja	2,7	2,4	2,6	12,5%	3,8%
EBITDA	14,4	3,6	3,4	300,0%	323,5%

* Zawiera spółki: LOTOS Park Technologiczny Sp. z o.o., Energobaltic Sp. z o.o. oraz LOTOS Gaz S.A. w likwidacji.

**Wynik operacyjny 4kw 2013 roku zawiera 9,9 mln PLN z tytułu zwolnienia z długu spółki LOTOS Gaz S.A. w likwidacji wobec Jednostki Dominującej

5 Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

Wyniki operacyjne Grupy Kapitałowej LOTOS (mln PLN)

	4kw 2013	3kw 2013	4kw 2012	4kw 13 /3kw 13	4kw 13 /4kw 12
Przychody ze sprzedaży	7 504,8	7 796,3	8 325,8	-3,7%	-9,9%
EBITDA	101,9	497,4	323,5	-79,5%	-68,5%
Wynik operacyjny	-67,9	340,8	151,4	-	-
Wynik operacyjny wg LIFO	11,8	396,1	212,2	-97,0%	-94,4%
EBITDA LIFO	181,6	552,7	384,3	-67,1%	-52,7%

Grupa Kapitałowa LOTOS wykazała za 4kw 2013 roku wynik operacyjny w wysokości -67,9 mln PLN, na który składały się wyniki segmentów: produkcji i handlu -8,7 mln PLN, wydobywczego -46,7 mln PLN, pozostałej działalności 11,7 mln PLN, pomniejszone o korekty konsolidacyjne w wysokości 24,3 mln PLN (głównie korekta zrealizowanej marży na zapasie ropy Rozewie i ropy litewskiej oraz korekta kwoty dotyczącej umorzenia długu w LOTOS Gaz).

Zysk na działalności finansowej w Grupie Kapitałowej LOTOS w 4kw. 2013 roku wyniósł 11,9 mln PLN. Składa się on głównie z: dodatniego efektu wyceny i rozliczenia transakcji zabezpieczających w wysokości 78,3 mln PLN, ujemnego wyniku z tytułu skompensowania odsetek od zadłużenia, przychodów odsetkowych i prowizji na poziomie -56,8 mln PLN oraz ujemnych różnic kursowych na poziomie -9,7 mln PLN.

Efekt wyceny i rozliczenia transakcji zabezpieczających ryzyko rynkowe w 4kw 2013 roku w Grupie Kapitałowej LOTOS zawiera nadwyżkę dodatniego rozliczenia i wyceny instrumentów pochodnych z tytułu transakcji zabezpieczających poziom kursów walutowych na poziomie 66,5 mln PLN, dodatni efekt rozliczenia i wyceny kontraktów futures zabezpieczających ceny uprawnień do emisji CO₂ w wysokości 6,9 mln PLN, nadwyżkę dodatniego rozliczenia i wyceny transakcji IRS

zabezpieczających poziom stopy procentowej w kwocie 3,0 mln PLN oraz dodatni efekt rozliczenia i wyceny transakcji zabezpieczających poziom cen produktów naftowych w wysokości 1,9 mln PLN.

Wykaz transakcji zabezpieczających poziom cen produktów naftowych na 31 grudnia 2013 roku

Okres	Produkt/Surowiec	Ciężki olej opałowy
		3.5 PCT Barges FOB Rotterdam
1Q2014	Wolumen (mt)	959
	Przedział ceny (USD/mt)	581,25
2Q2014	Wolumen (mt)	11 207
	Przedział ceny (USD/mt)	564 - 577,75
3Q2014	Wolumen (mt)	8 343
	Przedział ceny (USD/mt)	564 - 576
4Q2014	Wolumen (mt)	480
	Przedział ceny (USD/mt)	571,75 - 576

Wykaz transakcji terminowych zabezpieczających poziom kursów walutowych na 31 grudnia 2013 roku

Para walut	Instrument	Wolumen	Waluta	Przedział kursu
Kurs EUR/USD	Forward	-5 650 000	EUR	1,3764 - 1,38
Kursy EUR/PLN	Forward	5 950 000	EUR	4,1472 - 4,1831
Kursy USD/PLN	Forward	-430 677 048	USD	3,0108 - 3,2937

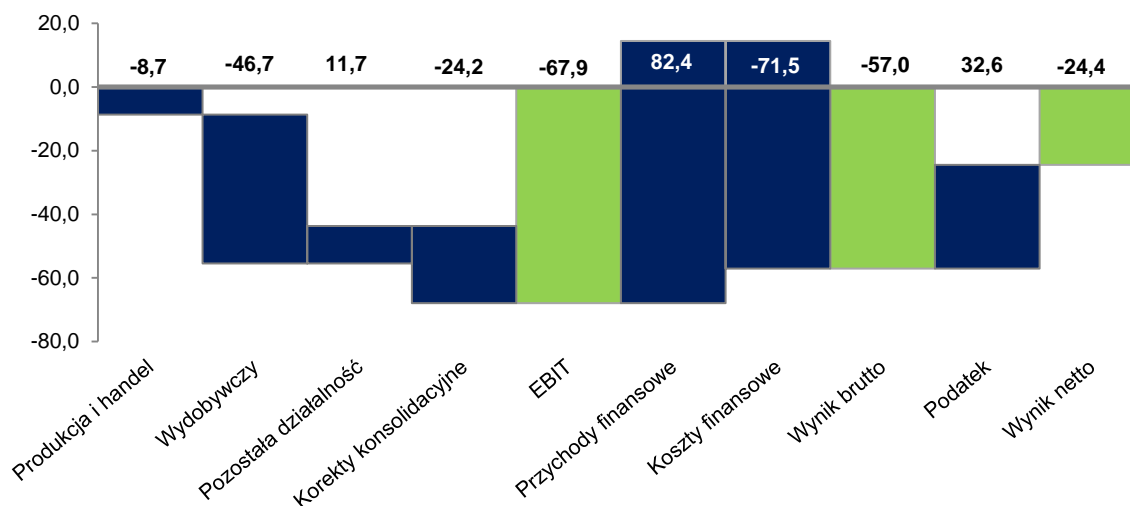
Wykaz transakcji terminowych zabezpieczających poziom stopy procentowej na 31 grudnia 2013 roku

Instrument	Data początkowa	Data końcowa	Nominał	Waluta	Przedział stopy procentowej	Stopa referencyjna
IRS	od 15.07.2011	od 15.01.2018	250 000 000	USD	2,476% - 4,045%	LIBOR 3M - LIBOR 6M
	do 15.01.2015	do 15.01.2019				

Wykaz transakcji terminowych zabezpieczających ryzyko cen uprawnień do emisji dwutlenku węgla (CO₂) na 31 grudnia 2013 roku

Instrument	Rodzaj Instrumentu	Wolumen (mt)	Przedział ceny (EUR/mt)	Wolumen (mt)	Przedział ceny (EUR/mt)
EUA	Futures	2014		2015	
		1 265 000	3,14 - 9,05	391 000	4,45 - 5,9
		2016		2017	
		-10 000	5,3	50 000	5,75 - 6,57

Skonsolidowane wyniki Grupy Kapitałowej LOTOS mIn PLN

Skonsolidowany wynik netto Grupy Kapitałowej LOTOS w 4kw 2013 roku wyniósł -24,4 mln PLN.

Wynik netto Grupy Kapitałowej LOTOS (mIn PLN)

	4kw 2013	3kw 2013	4kw 2012
Wynik operacyjny	-67,9	340,8	151,4
Wynik przed opodatkowaniem	-57,0	387,6	168,1
Wynik netto	-24,4	337,2	233,7

6 Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej – aktywa (mln PLN)

Aktywa	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011	zmiana	%
Aktywa	20 299,6	20 027,6	20 396,6	272,0	1,4%
Aktywa trwałe	12 038,8	11 509,8	11 582,2	529,0	4,6%
Rzeczowe aktywa trwałe	10 048,4	9 685,9	10 523,5	362,5	3,7%
Wartość firmy	46,7	46,7	46,7	0,0	0,0%
Pozostałe aktywa niematerialne	686,2	548,7	475,6	137,5	25,1%
Jednostki wyceniane metodą praw własności	66,2	0,0	0,0	66,2	-
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	980,3	1 121,3	400,1	-141,0	-12,6%
Pozostałe aktywa długoterminowe	211,0	107,2	136,3	103,8	96,8%
Aktywa obrotowe	8 260,0	8 515,4	8 705,3	-255,4	-3,0%
Zapasy	5 731,9	5 966,2	5 855,8	-234,3	-3,9%
Należności z tytułu dostaw i usług	1 594,7	1 632,9	2 071,3	-38,2	-2,3%
Należności z tytułu podatku dochodowego	30,7	90,6	132,9	-59,9	-66,1%
Pochodne instrumenty finansowe	73,9	121,3	37,2	-47,4	-39,1%
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	325,1	436,1	224,4	-111,0	-25,5%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	503,7	268,3	383,7	235,4	87,7%
Aktywa przeznaczone do sprzedaży	0,8	2,4	109,1	-1,6	-66,7%

Na dzień 31 grudnia 2013 roku suma bilansowa Grupy Kapitałowej LOTOS wyniosła 20.299,6 mln PLN (+272,0 mln PLN vs. 31 grudnia 2012 roku).

Główne zmiany w pozycjach aktywów:

- wyższy o 362,5 mln PLN poziom rzeczowych aktywów trwałych związany głównie z nabyciem aktywów Heimdal oraz utworzonym aktyvem z tytułu likwidacji kopalni ropy naftowej w związku z nabyciem Heimdal,
- wzrost o 137,5 mln PLN pozostałych aktywów niematerialnych dotyczy przede wszystkim norweskich koncesji poszukiwawczych na Morzu Północnym,
- wzrost o 103,8 mln PLN poziomu pozostałych aktywów długoterminowych, głównie na skutek zablokowanych środków pieniężnych dotyczących zawartego porozumienia między stronami zaangażowanymi w realizację projektu YME w Norwegii,
- spadek o 141,0 mln PLN aktywów z tytułu podatku odroczonego, przede wszystkim w segmencie wydobywczym,
- niższa o 234,3 mln PLN wycena zapasów związana z niższym wolumenem zapasów obowiązkowych, niższymi cenami produktów i ropy oraz mniejszymi zapasami półproduktów w Jednostce Dominującej, które w 2012 roku były gromadzone na potrzeby remontu postojowego,
- spadek o 111,0 mln PLN poziomu pozostałych aktywów krótkoterminowych, głównie należności budżetowych innych niż podatek dochodowy (podatek od towarów i usług),
- wzrost o 235,4 mln PLN stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej – źródła finansowania (mln PLN)

	31.12.2013	31.12.2012	31.12.2011	zmiana	%
Kapitał własny i zobowiązania	20 299,6	20 027,6	20 396,6	272,0	1,4%
Kapitał własny	9 189,6	9 066,4	7 782,4	123,2	1,4%
Kapitał podstawowy	129,9	129,9	129,9	0,0	0,0%
Nadwyżka ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji	1 311,3	1 311,3	1 311,3	0,0	0,0%
Kapitał rezerwowy z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych	61,0	-36,8	-419,3	97,8	-265,8%
Zyski zatrzymane	7 666,8	7 627,4	6 700,4	39,4	0,5%
Różnice kursowe z przeliczenia	20,3	33,9	59,1	-13,6	-40,1%
Udziały niekontrolujące	0,3	0,7	1,0	-0,4	-57,1%
Zobowiązania długoterminowe	5 693,6	5 415,4	5 847,5	278,2	5,1%
Kredyty, pożyczki, obligacje oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	4 496,2	4 462,1	5 161,5	34,1	0,8%
Pochodne instrumenty finansowe	52,9	88,3	127,4	-35,4	-40,1%
Zobowiązanie z tytułu podatku odroczonego	281,3	322,9	105,2	-41,6	-12,9%
Świadczenia pracownicze	151,4	129,9	115,9	21,5	16,6%
Pozostałe zobowiązania i rezerwy	711,8	412,2	337,5	299,6	72,7%
Zobowiązania krótkoterminowe	5 416,4	5 545,8	6 726,3	-129,4	-2,3%
Kredyty, pożyczki, obligacje oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1 715,2	2 094,6	2 427,2	-379,4	-18,1%
Pochodne instrumenty finansowe	21,3	91,0	140,4	-69,7	-76,6%
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	2 396,1	2 174,5	2 812,3	221,6	10,2%
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	8,8	5,8	7,4	3,0	51,7%
Świadczenia pracownicze	105,1	110,9	94,7	-5,8	-5,2%
Pozostałe zobowiązania i rezerwy	1 169,9	1 069,0	1 244,3	100,9	9,4%
Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami przeznaczonymi do sprzedaży	0,0	0,0	40,4	0,0	-

Wzrost stanu kapitału własnego Grupy Kapitałowej LOTOS na koniec 2013 roku do poziomu 9.189,6 mln PLN (+123,2 mln PLN vs. 2012) nastąpił głównie na skutek:

- odniesionych na kapitał rezerwowy dodatnich różnic kursowych z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych skorygowanych o efekt podatkowy w kwocie 97,8 mln PLN,
- wzrostu poziomu zysków zatrzymanych o 39,4 mln PLN.

Udział kapitału własnego w sumie pasywów pozostał na tym samym poziomie 45,3% jak w 2012 roku.

Stan zobowiązań długoterminowych w okresie 2013 roku wzrósł o 278,2 mln PLN przede wszystkim w związku z utworzoną rezerwą na przyszłe koszty likwidacji zakupionych aktywów wydobywczych na Norweskim Szelfie Kontynentalnym oraz rezerwą na przyszłe koszty usunięcia platformy MOPU na złożu YME.

Stan zobowiązań krótkoterminowych na 31 grudnia 2013 roku obniżył się o 129,4 mln PLN (vs. 31 grudnia 2012 roku) głównie na skutek:

- spadku poziomu kredytów krótkoterminowych o 396,5 mln PLN, głównie w segmencie wydobywczym i Jednostce Dominującej,
- wzrostu o 221,6 mln PLN stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług, głównie w Jednostce Dominującej, związanych z zakupami ropy.

Dług finansowy Grupy Kapitałowej LOTOS na 31 grudnia 2013 roku osiągnął poziom 6.211,4 mln PLN (-345,3 mln PLN vs. 31 grudnia 2012 roku). Spadek ten nastąpił głównie na skutek niższego kursu dolara (-0,09 PLN/USD vs. 31 grudnia 2012 roku) oraz spłat kredytów. Wskaźnik relacji długu finansowego skorygowanego o wolną gotówkę do kapitału własnego wyniósł 62,1% (-7,3 punkty procentowe vs. 31 grudnia 2012 roku).

W okresie sprawozdawczym w Grupie Kapitałowej LOTOS nie występowały istotne pozycje pozabilansowe w ujęciu skonsolidowanym poza opisanymi w nocie nr 35 do Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej LOTOS za 2013 rok.

7 Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych (mln PLN)

	4kw 2013	3kw 2013	4kw 2012
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	340,6	205,7	395,7
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	-489,2	-113,6	-348,6
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	-33,1	-60,7	-406,3
Zmiana stanu środków pieniężnych netto	-186,5	11,3	-367,0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	180,0	3,9	-121,6
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	4,8	191,3	-240,6

Stan środków pieniężnych na koniec 4kw 2013 roku w Grupie Kapitałowej LOTOS uwzględniający zadłużenie w rachunkach bieżących wyniósł 4,8 mln PLN.

Dodatknie saldo przepływów środków pieniężnych z działalności operacyjnej w 4kw. 2013 roku wynoszące 340,6 mln PLN związane jest głównie z dodatnim wpływem zmiany salda kapitału pracującego.

Ujemne saldo przepływów środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej jest efektem przede wszystkim wydatków związanych z zakupem rzeczowych aktywów trwałych i pozostałych aktywów niematerialnych w segmencie wydobywczym.

Saldo przepływów środków pieniężnych z działalności finansowej w 4kw 2013 roku wynoszące -33,1 mln PLN uwzględnia głównie ujemne saldo wpływów z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek, wydatków z tytułu ich spłaty i zapłaconych odsetek w wysokości -246,2 mln PLN oraz wpływów z tytułu emisji obligacji w kwocie 203,1 mln PLN.